

ТОМАС ДЖЕФЕРСЪН
ДЕКЛАРАЦИЯ НА
НЕЗАВИСИМОСТТА
ЕДИНОДУШНА ДЕКЛАРАЦИЯ
НА ТРИНАЙСЕТТЕ
СЪЕДИНЕНИ ДЪРЖАВИ В
АМЕРИКА

Превод от английски: Кръстан Дянков, Люба Маджарова, 1981

chitanka.info

В Конгреса, 4 юли 1776 г.

Когато в хода на човешката история настъпи необходимост, щото един народ да разкъса политическите окови, които са го привързали о друг, и от всички земни власти да се сдобие с онзи независим и равен статут, на който природните и божияте закони му дават право, благоприличието уважение към мнението на човечеството изисква той да обяви причините, които са го принудили да се самоотдели. Ние смятаме, че видни от само себе си са истините: всички хора са създадени равни, а техният създател ги е дарил с някои неотнемаеми права, измежду които правото на живот, на свобода и на стремеж към щастие^[1]. И за да гарантират тези права, хората си учредяват управление, което извлича справедливата си власт от съгласието на управляваните. Според нас, щом една форма на управление се окаже пагубна за посочената цел, народът има правото да я видоизмени или премахне и да учреди ново управление, поставяйки основите му на такива принципи и организирайки властта му по такъв начин, каквито му се чинят най-подходящи, за да гарантират неговата сигурност и щастие. Наистина, както би продиктувала разсъдливостта, отдавна установени управления не бива да се видоизменят поради незначителни или преходни причини; и както е показал досегашният опит, човечеството е по-склонно да страда дотогава, докато злините са все още поносими, вместо да ги изправя, унищожавайки системата, на която е привикнало. Но когато един дълъг низ от злоупотреби и грабителства, преследващи неизменно една и съща цел, говорят, че този народ е застрашен да бъде поставен под властта на един абсолютен деспотизъм, то тогава негово право и негово задължение е да отхвърли подобно управление и да си избере нови пазители на своята бъдеща сигурност. Така търпеливо понасяха и нашите колонии и такава е сега необходимостта, която ги принуждава да изменят предишната система на управление. Историята на сегашния крал на Великобритания^[2] представлява история на непрестанни противоправни деяния и грабителство, при което пряката цел е да се установи абсолютна тирания над нашите държави. В доказателство нека запознаем безпристрастния свят с фактите.

Той отказал да подпише закони, които са извънредно здравословни и нужни за общественото благо. Той забрани на своите

губернатори да прокарват закони от непосредствено и належащо значение, като нареди да се смятат невалидни, докато не се получи неговото съгласие; и като обявяваше тези закони за невалидни, той изобщо забравяше да си спомни за тях. Той отказа да признае други закони за уреждане въпросите на големи маси от хора, поставяйки условие, щото тези люде да отстъпят правото си на представителство в Законодателството — право, неоценимо за тях, ала страшно за тираниТЕ. Той свикваше законодателните органи на неудобни и необикновени места, отдалечени от хранилищата на тяхната обществена документация, с едничката цел да ги склони да се преклонят пред неговите решения. Той неколкократно разпускаше Камарите на представителите, защото с мъжествена твърдост те се противопоставяха на посегателствата му срещу правата на народа. След подобни разпусканятия той продължително време отказваше да се изберат нови; ето защо, неподатлива на премахване, законодателната власт на много места си бе възвърната от народа; но държавата в същото време остана изложена на заплахата от външна намеса и вътрешни вълнения. Той правеше всичко, за да затруднява населението на нашите държави, като за тази цел се противопостави на законите за натурализирането на чужденците, отказа да признае друг закон, който да насычи тяхното преселване по нашите места, и постави условия за нови присвоявания на земи.

Той попречи на юридическите власти, като отказа да признае закона за установяване на съдебна власт. Съдиите трябваше да разчитат единствено на неговата воля за своите мандати и за количеството и изплащането на техните заплати. Той създаде множество нови служби и прати у нас тълпи от чиновници да задявят населението и да му ядат хляба. В мирно време той поддържаше у нас постоянни войски без съгласието на нашето законодателство. Той стори всичко, за да направи военните независими от гражданска власт и да ги постави над нея. Той влезе в съглашение с други^[3], за да ни подчини на юрисдикция, чужда на нашата конституция и непризната от нашите закони, давайки съгласието си за всякакви разпореждания на това измислено законодателство: разквартируването на значителни съединения от военни сили.

Тяхната защита посредством съдебни фарсове от всякакво наказание за убийствата, които биха извършили над жителите в

нашите щати.

Прокара закон за прекъсването на нашата търговия с всички части на света.

За налагане на данъци без нашето съгласие.

За лишаването ни в много случаи от правото на съд с жури^[4].

За транспортирането на наши граждани отвъд морето, та там да ги съдят за несъществуващи нарушения.

За премахването на свободната система на английското законодателство в една съседна провинция^[5], установявайки там временна власт и разширявайки нейните граници така, че да я превърне в пример и в удобен инструмент за въвеждането на същата абсолютна власт и в нашите колонии.

За отнемането на нашите харти, премахването на нашите най-такени закони и коренно преустройство във формите на нашето управление.

За разпускането на нашите собствени законодателни органи.

Той се отказа от властта си тук, обяви, че сме извън негова протекция и поведе война срещу нас.

Той нахлу в нашите води, ограбваше нашите брегове, гореше градовете ни, отнемаше живота на нашите граждани.

В този момент изпраща огромни армии от чужди наемници^[6], за да довършат делата на смърт, опустошение и тирания, захватат вече с такава жестокост и перфидност, каквито едва ли ще се намерят и в най-варварските векове, абсолютно недостойни за главата на една цивилизована нация.

Той принуждава нашите сънародници, взети в плен в открито море, да обръщат оръжието си против своята страна, да стават палачи на своите другари и братя или да падат от тяхната ръка.

Той подстрекава вътрешни въстания против нас и се помъчи да насъска обитателите на граничните райони, безмилостните индиански диващи, в чиито известни правила на войната влиза безогледното избиване на хора от всякаква възраст, пол и състояние. При всички случаи на това потисничество ние сме изпращали петиции за обезщетения и корекции в най-смирен тон. Но на нашите безбройни молби отговорът винаги е бил нови противоправни постъпки. Един монарх, чиято същност всеки негов акт може да определи като тиранична, е неподходящ да бъде владетел на един свободен народ.

Ние не сме останали и до съчувствоето на своите английски братя. От време на време сме ги предупреждавали за опитите на тяхното законодателство да ни наложи недопустима юрисдикция. Напомняли сме им обстоятелствата около нашата емиграция и заселване тук. Призовавали сме тяхната вродена справедливост и великодушие, умолявали сме ги в името на родствените връзки да се отрекат от тези посегателства, които неизбежно биха преустановили нашите връзки и съгласие. Но те също останаха глухи за гласа на справедливостта и на кръвта. Ето защо, като приемаме мълчаливо необходимостта, ние сме длъжни да обявим своето отделяне и да ги приемаме занапред, както и останалото човечество, за неприятели във война и за приятели в мир.

Ето защо ние, представителите на Съединените американски щати, събрани в Генерален конгрес, призоваваме върховния съдия на света да благослови правотата на нашите намерения и в името и по волята на добрия народ, който населява нашите колонии, тържествено написваме и обявяваме, че тези Обединени колонии са и по право трябва да бъдат СВОБОДНИ И НЕЗАВИСИМИ ЩАТИ; че те се освобождават от всяка зависимост пред британската корона и че всички политически връзки между тях и държавата Великобритания са и трябва да бъдат напълно прекъснати; и че като свободни и независими щати те имат пълното право да обявяват война, да сключват мир, да подписват съюзи, да установяват търговски отношения и да вършат всички други действия и неща, на каквито имат право независимите държави.

И в подкрепа на настоящата Декларация, като се уповаваме твърдо в подкрепата на божественото провидение, ние взаимно се заклеваваме в нашия живот, в нашата съдба и в свещената си чест.

[1] Още в своя „Втори трактат за властта“ английският философ Джон Лок (1632–1704) определя естествените права на человека като право на „живот, свобода и на имущество“. Видна е философската еволюция у Джеферсън, който, заменяйки „имущество“ със „стремеж към щастие“, за първи път в политическата история на света включва понятието „щастие“ в официален държавен документ. ↑

[2] Джордж III (1760–1820). ↑

[3] Намек за британския парламент. ↑

[4] Според английското, а по-сетне и американското правораздаване заподозреният се изправя пред съда едва след като специално 12-членно жури (предсъдебни заседатели) го намери за виновен. Журито може да обяви подсъдимия за невиновен и да го освободи. ↑

[5] Квебекския закон от 1774 г. Великобритания обещава отстъпки на френските католици и възстановяване на френското гражданско право и по този начин откъсва провинцията Квебек от крайбрежните колонии. ↑

[6] Става дума за изпратените от Джордж III наемни войници, които британската корона купува за войната в Северна Америка от някои германски херцози. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.